Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:o 28. 7 Juli. | Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet. | 15 årg. 1898.

Vår Faders omsorg

Text: 1 Kon. 17: 1—16.

Gläden eder, I små, öfver eder himmelske faders kärlek! Sen på sparfvarne, de hafva vinter och sommar igenom fått erfara eder himmelske faders kärlek och omsorg. Men I ären mycket mer för hans hjärta än sparfvarne. Vi skola nu hämta en sådan lärdom ur profeten Elias historia.

En fruktansvärd hungersnöd kade kommit öfver Israel. Intet regn kom under tre år öfver landet. Säden på åkrarna vissnade bort, brunnar och bäckar förtorkades. Då var det mången familj i Israel, som saknade brödet för dagen. Äfven den fattige profeten såg den dag komma, då den sista brödkakan var slut. Då skedde Herrens ord till honom: "Gack bort härifrån och håll dig gömd vid bäcken Kerit." Hvad skulle han göra där? Han skulle dricka af bäcken, då han blef törstig, och korparne hade fått Herrens befallning att gifva honom föda.

Profeten tog sannolikt sin bostad i en af de många klyftor, som finnas

på denna plats, en sten utgjorde hans hufvudgärd och marken hans bädd. Men frysa, det behöfde han ej, ty klimatet i Palestina är varmt och angenämt. Hvarje morgon, då han slutat sin bön om dagligt bröd, kommo korpar med bröd och kött, som Herrens kärlek gaf åt profeten. Här mådde han väl, under det att många andra ledo nöd. Men så förtorkades en dag bäcken.

Nu såg det mörkt ut, ty vatten var nästan nödvändigare än bröd. Men Herrens ord skedde till honom sålunda: Statt upp och gack till Zarpat, som hör Zidon till och stanna där! Si jag har befallt en änka där att föda dig! Änkan var fattig liksom profeten, huru kunde väl den fattige hjälpa? Ack, det kunde visserligen blott Herrens makt göra. Liksom korparne icke hade något bröd och kött utan fingo allt af Herrens hand, på samma sätt var det med denna änka. Endast ett underverk kunde rädda henne från hungersdöden. En handfull mjöl och en sked olja — se där allt hvad hon hade, men ack, vi glömma bort det viktigaste — hon hade Guds välsignelse. När Gud välsignar det lilla, så räcker det till! För hvarje dag fick änkan erfara, att "det lilla, som en rättfärdig hafver, är bättre än de ogudaktigas många håfvor."

Så skolen ock I, mina små vänner, icke förgäta att bedja ned Guds välsignelse öfver eder måltid, edert arbete och eder hvila. Endast då hafven I nog, annars blir sinnet och hjärtat ej tillfredsställdt, ty Gud har lagt ned i våra hjärtan ett behof af Guds välsignelse. Att hafva litet och ändå vara nöjd, det kan endast den, som erfarit kraften af Guds rika välsignelse.

Fr. E.

"Jag var främling."

En söndagsskollärarinna såg en dag i i söndagsskolan en torftigt klädd liten flicka, som satt ensam i ett hörn och snyftade, som om hennes hjärta velat brista. Hon hade gömt sitt solbrända ansikte i sina händer, och tårarna strömmade oupphörligt. Snart steg en annan af flickorna upp och gick fram till den lilla gråtande flickan, fattade hennes hand och satte sig bredvid henne. Hon tog af henne den trasiga halmhatten, slätade vänligt det orediga håret och gaf henne sin näsduk att torka bort tårarna med. Under tiden hviskade hon tröstande ord i den lilla flickans öra.

Snart klarnade också det sorgsna ansiktet, tårarna upphörde att flöda, och ett litet leende lekte på hennes läppar.

Lärarinnan, som just nu ämnade börja med bön, gick fram till dem och frågade sin lilla lärjunge: "Är detta din syster?"

"Nej, jag har ingen syster", svarade hon och såg upp på lärarinnan med sina stora, allvarliga ögon.

"Är det en skolkamrat, kanske!"

"Nej, det är en främling; jag vet inte, hvarifrån hon kommer, jag har aldrig sett henne förr", svarade den lilla.

"Huru kommer det då till, att du är så vänlig mot henne, när du inte en gång vet, hvem hon är?"

Åter såg den lilla upp på sin lärarinna med en förvånad blick. "Det gjorde mig ondt om henne, just för att hon satt här så ensam och inte kände någon; jag tänkte hon skulle bli glad, om någon vore vänlig mot henne", sade hon enkelt.

"Allt hvad I hafven gjort en af dessa mina minsta, det hafven I ock gjort mig", säger frälsaren.

Jungfrun af Orléans.

Med flera teckningar.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

De soldater, som tillfångatagit Johanna, stodo i den burgundiska hertigens tjänst, och denne samvetslöse man sålde henne för 16,000 francs till den engelska regeringen, som lät föra henne till staden Rouen. Vid sin ankomst till denna Normandies hufvudstad inspärrades hon i en järnbur, i hvilken hon måste ständigt förblifva i stående ställning med boja kring hals, händer och fötter. Två månader tillbragte hon instängd i denna bur.

Under tiden gjorde man sig i ordning till en stor häx- och kätteriprocess. Biskopar och professorer, jurister och munkar redde sig till angrepp mot den ensamma af ingen försvarade flickan. Man lät henne undergå den skamligaste behandling, prisgifven som hon var åt råa väktares godtycke och vid förhören åt spetsfundige jurister. Men med beundransvärdt mod och fyndighet höll hon det råa våldet på afstånd, och undgick hon med sitt orubbliga lugn de mest snärjande frågor.

Efter en sex månaders lång fångenskap, hvarunder hon pinats och plågats på alla upptänkliga sätt för att hon måtte påtaga sig, att hennes röster och syner voro från djäfvulen, dömdes Johanna att brännas på bål. Hon betygade frimodigt, att hon vore en god kristen, och att hennes uppenbarelser voro från Gud, samt att hon alltid velat lyda hans vilja. Den 31 Maj 1431 var Orléanska Jungfruns dödsdag. Hon ikläddes en lång, fotsid skjorta, och hennes hufvud betäcktes med en mössa, på hvilken djäflar och eldslågor voro målade tillika med orden: "kättersk, affälling, afgudadyrkerska." Så utstyrd besteg hon bödelskärran. 800 engelska soldater följde den. Färden gick till gamla torget. Här voro tre läktare uppförda. På den ena satt kardinalen af Winchester, omgifven af en mängd biskopar och lorder, på den andra Rouens borgmästare; den tredje bestegs af Johanna. Sedan en prest hållit en predikan, föll Johanna på knä och bad med hög röst. Hon förlät alla sina fiender, förklarade, att hennes afsikter alltid varit rena, och att hennes konung icke rådt henne till något ondt samt slutade med att bedja alla de närvarande om deras förböner. Och så förunderlig och rörande var hennes vältalighet, att alla närvarande, som hörde hennes ord, brusto i tårar, hatet mot henne smälte för en stund, och till och med den åldrige kardinalen grät.

Sedan man hämtat sig från den häftiga rörelsen, lästes dödsdomen upp. Soldaterna släpade fram henne till pålen i bålets midt, där hon fastbands med starka kedjor. Hon bad nu om ett kors, och en "broder" Isambard hämtade ett sådant från en närliggande kyrka och höll upp det framför henne. När bålet tändes, uppgaf hon ett högt jämmerrop och bad om vatten, men snart försvann all fruktan. Snart hvirflade rök och lågor omkring henne, och ur detta mörker hördes ännu Johannas klara stämma jublande ropa: "Mina röster voro från Gud! — De bedrogo mig icke." Ännu hörde man henne en stund högljudt åkalla Herrens Jesu namn, tills hennes röst för alltid tystnade här på jorden. Sedan bålet brunnit ned, hopsamlades askan och kastades i Seinen.

En af hennes domare önskade, att han vore så viss om sin egen salighet, som han nu vore om hennes. Och kardinalens sekreterare utropade: "Det är ute med oss alla, ty vi hafva bränt ett helgon." Och det kunna vi med hennes minnestecknare Louis de Contes tillägga: Om fromhet, oskuld, kärlek till Gud och människor skapa ett helgon här på jorden, så var Jungfrun af Orléans förvisso ett sådant.

J. B. G.

ORLÉANSKA JUNGFRUNS DÖD.

I VÅRENS DAGAR.

I vårens dagar.

Med teckning.

Det klang en sprittande fager ton
kring nordens fjällar och dalar,
den klang på ensliga öde mon
och sjöng bland pilar och alar.
Den hördes jubla i vågens dans
och låg förborgad i solens glans,
och hvar en grönskande ungbjörk hvälfde
mot skyn sin krona, den tonen skälfde.

Ur vårens sjudande sångarbarm,
den tusenstämmiga, rika,
den tonen vällde så varm, så varm
att vida om hopp predika.
En stilla vårvind den förde ock
till trakt, där bidande sångarflock
re'n länge väntat det bud, att solen
smält snön och isarna ned vid polen.

Ja, nu kom budet — och mot det blå
den yra skaran sig svingar,
och emot hemmet i norden gå
väl tusen luftiga vingar.
De gå att finna i björkars famn
och granars skugga den lugna hamn,
där hvilan väntar, se'n slut är färden
kring haf och land öfver halfva världen.

Snart syns i fjärran en ljusblå rand,
— o hem, det är du som lyser,
du kära, älskade fosterland,
du hem, som trohet en hyser! —
Och drillar klungo från luftens här,
när den drog in öfver nordens skär,
drog in med glädje och sol i sinne,
från södern dragen af hemmets minne.

Och nu, när strålande sol går opp
och kysser blomman på ängen,
då ljuda drillar i björkars topp
bland blad och vårgröna hängen.
Då sjunger fågeln så glad sin sång
och prisar Gud, som ännu en gång
lät honom skåda de väna stränder,
där solen skönast sin vårglans tänder.

* * *

Den nya klädningen.

(Forts. fr. n:r. föreg.)

Redan samma afton gick den unga sömmerskan till fru Paulsson, som mycket vänligt tog emot henne och på ett grannlaga sätt gjorde sig underrättad om hennes lefnadsförhållanden. Därpå togs måttet till Märtas klädning, man kom öfverens om snittet, och allting ordnades till ömsesidig belåtenhet. Nu kunde Märta sofva lugnt — klädningen skulle blifva färdig i tid.

När Märta följande morgon gick till skolan, mötte hon Ellen Broberg, sin allra käraste skolkamrat.

"O, Ellen, så länge det var sedan, jag såg dig!" utropade hon, "kommer du i skolan i dag?"

"Nej, inte i dag, men jag är så glad, att mamma är mycket på bättringsvägen", svarade Ellen. "Jag hoppas att åter få börja skolan om måndag, och jag är så lycklig öfver det, kan du väl förstå. Rosa Hartman var så snäll och bjöd mig till sig om onsdag, det är hennes födelsedag då, och det vore nog mycket roligt att få vara med där. Mamma ville också så gärna, att jag skulle få komma ut litet, då jag nu varit innestängd så länge, men jag vet knappt, om jag kan använda den klädning jag har, ty jag har begagnat den hela vintern hvarje söndag."

"Men kunde du inte få en ny?"

"Jo, jag tror nog, att pappa skulle vilja låta mig få det, men jag kan ej få den sydd till dess; alla sömmerskor äro så upptagna denna tid", svarade Ellen.

Märta öppnade just munnen för att tala om sina erfarenheter i den vägen, och hennes första tanke var att gifva sin vän anvisning på fröken Karlsson, som nog skulle hinna sy båda klädningarna till utsatt tid. Men hon hejdades af en annan, mycket självfvisk tanke. "Då jag nu efter mycket besvär själf funnit en sömmerska, hvarför kan jag ej få använda henne för egen räkning; jag behöfver så mycket nytt i vår", tänkte hon. Och hon

sade ingenting vidare till Ellen utan tog blott farväl och ilade med snabba steg till skolan.

Dagarna gingo, det var redan tisdag, och i morgon var Rosa Hartmans födelsedag. Ellen var nu i skolan, och hon frågade Märta, om hon tänkte gå till Rosa.

"Ja, jag hoppas det; jag har allting i ordning. Kommer du?"

"Jag vet inte. Om jag går, så måste jag använda min gamla klädning. Under mammas svåra sjukdom har ingen haft tid att tänka på våra kläder, jag har inte heller kunnat göra det, ty jag har måst taga hand om mina små syskon. Vi äro sex, som du vet, och jag är den äldsta. Jag har inte ens hunnit följa med någorlunda i läxorna och kan nog inte tänka att få fulla betyg i vår. Men då det är för mammas skull, så är jag inte ledsen för det. Jag skulle skämmas att tänka på en ny klädning nu, när hon ännu är så klen. Om jag går till Rosa, så får jag föresätta mig att inte vara afundsjuk på er andra, och jag tror, att Rosa håller af mig ändå, om jag också har min gamla klädning."

Stackars Märta! Hvart enda ett af dessa ord var för henne en stark förebråelse. Hon visste, att Ellen kunde fått sin klädning sydd, om ej hon själf af idel självviskhet förtegat, hvar hon kunde få sömmerska. Nu var det för sent att godtgöra sitt fel; hon visste ej, åt hvilket håll hon skulle se, när Ellen sade: "Hur har du fått din klädning sydd? Jag tyckte, att du också förgäfves sökte efter en sömmerska."

"Ja, det var ingen här, som hade tid, men så fingo vi tillfälligtvis reda på en ung flicka, som sydde mycket bra och var ganska billig."

Ellen ville just fråga vidare, men Märtas svar hade gifvit henne den uppfattningen, att sömmerskan ej bodde i staden. Det var visst icke Märtas afsikt att låta vännen tro detta, men i sitt bemödande att dölja sin självviskhet talade hon så fort, att Ellen blef uppmärksam och fattade misstankar. Dessa ökades, när Märta plötsligt fick brådt att lösgöra sig från henne; de brukade annars alltid följas åt från skolan.

"Jag måste nu säga farväl, Ellen", sade hon, "jag har brådt, ty jag måste uträtta ett ärende åt mamma."

"Kommer du i skolan i morgon?" frågade Ellen.

"Bara på förmiddagen, Ellen; än du då?"

"Jag fruktar, att jag behöfs hemma på förmiddagen, om jag skall gå bort på eftermiddagen."

"Då träffas vi hos Rosa. Adjö." Och Märta skyndade bort i riktning åt Riddargatan.

Märtas uppförande retade Ellens nyfikenhet och förmådde henne att långsamt följa efter, det lyckades henne också verkligen att icke blifva bemärkt. Märtas ärende bestod uti att lämna band och knappar hos fröken Karlsson samt att profva två andra klädningar.

Ellens tålamod sattes visserligen på ett hårdt prof, men hon väntade ändå, tills Märta ändtligen kom ut ur n:o 14. Sedan Ellen förlorat henne ur sikte, gick hon fram till det lilla huset, och nu märkte också hon det lilla kortet i sömmerskans fönster. Då förstod Ellen ungefär, hvaruti Märtas hemlighet bestod.

Ellen var en liten godmodig flicka, men hon följde vanligen ögonblickets ingifvelse. Så också nu. Innan hon hunnit rätt besinna sig, klappade hon på Henriette Karlssons dörr.

"Jag ber om ursäkt", sade hon, "arbetar fröken åt fru Paulsson vid Stora torget?"

Henriette såg glad ut, ty hon trodde sig af denna fråga förstå, att fru Paulsson hade rekommenderat henne. "Jag har sytt en klädning åt fröken Märta till en bjudning", sade hon, "och fru Paulsson har gifvit mig mera arbete sedan. Den unga fröken var nyss här. Jag förmodar hon har rekommenderat mig åt er; hennes mamma var så vänlig och lofvade det."

"Nej, det har hon inte", svarade Ellen häftigt, "Har fröken mycket brådtom? Var det länge sedan fröken sydde Märtas klädning?"

"Den var färdig för tre dagar sedan. Nu har jag visserligen också något arbete, men det är snart färdigt. Jag skall gärna taga emot arbete af er, om ni önskar det."

I Ellens ansikte lästes förvåning och ovilja. "Om Märta visat mig till er, när hennes klädning var färdig, skulle jag varit mycket tacksam", sade hon. "Jag var i samma förlägenhet som hon, ja, värre, ty min mamma har varit svårt sjuk och ej kunnat sköta om någonting. Det visste Märta mycket väl, men fastän hennes klädning då redan var färdig, sade hon inte ett enda ord för att visa mig till er, och ändå skulle det ha varit god tid då. Detta var mycket ovänligt gjort af Märta. Nu är det emellertid för sent, så att det är inte värdt att tänka mera på den saken. I alla fall skall jag känna mig lyckligare i min gamla klädning än hon i sin nya."

Ellen var mycket bedröfvad, icke öfver klädningen men öfver sin vän, som hon hållit mest af bland alla skolkamraterna. Trots hennes kraftiga bemödanden att tränga tårarna tillbaka, kommo de ändå fram, och hon började bittert gråta.

Hvad skulle Henriette göra? Det gjorde henne ondt om Ellen — men det gjorde henne också ondt om Märta, som kommit till henne liksom ett Guds sändebud — ett svar på hennes och moderns böner. Hon såg på klockan. "Hvilken tid skall ni gå på fästen i morgon, fröken?" sade hon. "Jag skulle gärna vilja arbeta hela natten, om jag blott kunde få klädningen färdig."

"O, nej, nej, inte gråter jag för det. Jag skulle inte kunna ha någon glädje i morgon, om jag visste, att jag beredt er så mycket arbete. Det är nu för sent för den här gången, men vi äro sex barn hemma, och mamma blir nog glad, när hon får höra talas om fröken. Det har ofta på sista tiden varit svårt att få kläder sydda åt oss alla."

Ellen skyndade mot hemmet med den smärtsamma känslan i hjärtat, att hennes bästa vän icke handlat uppriktigt mot henne.

"Skall jag tala om det för mamma?" öfverlade Ellen med sig själf under vägen. "Det är alltid en sådan lättnad att tala om allting för henne. Men då skulle hon också bli bedröfvad både för min skull och för Märtas skull — det är nog bäst att ingenting säga. Jag bör ju nu försöka hålla på afstånd allt som kan oroa henne, så att hon snart kan få sina krafter igen och blifva frisk och glad som förr. Jag skall inte säga ett ord om saken åt någon, men sedan skall jag någon gång tala uppriktigt och vänligt med Märta därom."

Den sista tanken brukade alltid vara den bästa hos Ellen. Den halp henne nu också att visa ett vänligt och gladt ansikte, när hon kom hem. Hastigt lade hon af hatt och kappa och trädde sakta in i moderns rum. "Hur står det till nu, mamma lilla? Är du fortfarande bättre?" frågade hon och kysste hjärtligt den sjukas bleka kinder.

"Ja, Ellen. Jag hoppas, att tillfrisknandet denna gång blir varaktigt."

"O, hvad jag är glad!" var det hjärtliga svaret. Och Ellens ögon talade samma språk som hennes läppar. Mor och dotter voro väninnor i detta ords bästa mening, de älskade hvarandra och hade hvarandras förtroende. Modern var van att läsa i sin dotters ansigte, därför märkte hon också nu, att där fanns spår af tårar.

"Har det gått bra i skolan?" frågade hon.

"Ja, visst; mamma." (Forts.)

Söndagsskoltext för den 17 Juli:

1 Kon. 18: 30—39.

Tänkespråk: Och allt folket såg detta, och de föllo ned på sina ansikten och sade: Herren är Gud. Herren är Gud. 1 Kon. 18: 39.

Upsala 1898, Upsala Nya Tidn. aktieb. tr.